

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Activiteitenplan

initiatief Uitvoeringsagenda Faro

Dit model voor een activiteitenplan hoort bij de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda Faro. Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Vul onderstaande gegevens in:

Naam aanvrager:

Technische Universiteit Delft (i.s.m. Almere, Ymere, RCE)

Contactpersoon:

E-mailadres:

Telefoonnummer:

Naam initiatief:

Co-Waarderen door Digitaal Participeren

Totale kosten:

€ 125.324,20 excl. btw

Gevraagde subsidiebijdrage:

€ 98.124,20 excl. btw

Bedrag cofinanciering door derden:

€ 27.200,- excl. btw

Bedrag eigen bijdrage:

Bijdrage onderwijs, niet te kapitaliseren

Inzet vrijwilligers in uren:

ca. 500 uur

Activiteitenplan

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?

(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- Integrale benadering van cultureel erfgoed
- Archeologie
- Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed
- Cultuurlandschap
- Roerend erfgoed
- Mobiel erfgoed
- Immaterieel erfgoed
- Oral History
- Archieven
- Digital born erfgoed
- Andere vorm, te weten .... Klik of tik om tekst in te voeren.

2. Geef een korte omschrijving van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

Aanleiding

De kwaliteit en verduurzaming van de gebouwde omgeving en tegelijkertijd de wens en noodzaak om daarbij burgers te betrekken vormt de aanleiding voor dit projectvoorstel. Grote vraagstukken zoals de energietransitie, klimaatadaptatie en eerlijke verdeling vragen om slimme interventies en optimaal gebruik van de bestaande gebouwde omgeving. Op Europees niveau stelt de 'Renovatiegolf voor Europa' (onderdeel van de 'Green Deal') dat gebouwen verduurzaamd moeten worden en voor iedereen betaalbaar en toegankelijk moeten zijn. Daarnaast promoot het 'Verdrag van Faro' dat mensen betrokken moeten zijn in erfgoedprocessen, waaronder het identificeren van erfgoed. Op nationaal niveau bepaalt de Omgevingswet dat participatie een integraal procesonderdeel moet zijn en dat in de Omgevingsvisie de maatschappelijke opgave en de te beschermen kwaliteiten moeten worden vastgelegd. Hoe kunnen we de mening, waardering en kennis van burgers inzetten bij het aangaan van deze uitdagingen?

De sectie Heritage & Architecture van de TU Delft doet onderzoek naar erfgoed, waardering, Post 65, participatie en verduurzaming. Het bestuderen welke tastbare en ontastbare attributen waardevol worden gevonden, waarom en door wie is onderwerp van langlopend onderzoek binnen de sectie. In de afgelopen jaren hebben we onderzoek gedaan naar o.a. de toepassing van analoge en digitale participatie-methodes in wetenschappelijke studies, het gebruik van 'user generated data' uit social media platforms voor erfgoedwaardering en de toepassing van artificiële intelligentie (AI) bij het analyseren van erfgoedwaardering. Ook verrichtten we onderzoek naar de waardering van Post 65 woonwijken, de specifieke kenmerken en typologieën, en de waardering door verschillende stakeholders. Door meer ervaringen en samenwerking met de praktijk willen we onze kennis verder uitbreiden op het gebied van waardering van erfgoed, (digitale) methodes om dat te onderzoeken, en processen van participatie.

In een eerder project, genaamd 'Renoveren met Respect', in samenwerking met diverse partners en gesubsidieerd door de RCE, hebben we geëxperimenteerd met digitale tools bij erfgoedparticipatie. Al wandelend door de buurt lieten bewoners en professionals met behulp van een app hun stem horen. Over bijvoorbeeld de openbare ruimte, woningen en materiaalgebruik deelden ze hun mening over wat goed is, maar ook over wat zou moeten veranderen (zie: <https://www.tudelft.nl/bk/onderzoek/projecten/renoveren-met-respect>). Met deze testrondes hebben we reeds ervaring opgedaan, waarbij de voorlopige conclusies en aanbevelingen een startpunt vormen voor vervolgonderzoek. Door het breder inzetten en verder ontwikkelen van deze methode willen we de opgedane kennis toetsen, de methodes verbeteren en de toepassing in de praktijk vormgeven. Daarover gaat dit projectvoorstel.

Het Post 65 erfgoed vormt een relevant onderzoeksonderwerp omdat de verkenning naar (erfgoed)waarden nog grotendeels moet plaatsvinden. De 'verkenning Post 65' door RCE, de recente opdracht voor een aanwijzingsprogramma door de staatssecretaris en de daaropvolgende initiatieven binnen veel lokale, provinciale en nationale overheidsinstanties om Post 65 architectuur onder de loep te nemen zijn aanleiding om in dit project op Post 65 buurten te focussen en zo bij te dragen aan kennisontwikkeling.

Doel

Het hoofddoel van dit voorstel is om ervaring op te doen en zo inzicht te verkrijgen in het co-waarderen van buurten door diverse belanghebbenden, waaronder bewoners. Door in het project met verschillende partners samen te werken (overheden, wetenschap, eigenaars, gebruikers) onderzoeken we welke informatie over co-waarderen verkregen kan worden en hoe deze informatie toepasbaar is voor verschillende stakeholders en doeleinden.

We willen inzichten verwerven ten behoeve van verschillende einddoelen:

- A. Voor (lokale) overheid of eigenaars (zoals woningcorporaties) levert het project informatie op over wat er gewaardeerd wordt in een buurt en wat verbetering behoeft. Deze informatie draagt bij aan het formuleren van de te beschermen kernkwaliteiten en maatschappelijke opgaves ten behoeve van 1) de Omgevingsvisie, 2) aanwijzing als monument of beschermd stadsgezicht of 3) transformaties of gebiedsontwikkeling. Doordat de waardering gebaseerd is op participatie is er meer draagvlak in het proces. In algemene zin dragen de resultaten bij aan de kennisontwikkeling van de waardering van Post 65 erfgoed.
- B. Voor het wetenschappelijk onderzoek levert de data inzicht in co-waarderen, zoals bijvoorbeeld in de verschillen tussen stakeholders en individuen, verschillende perspectieven op (alledaags) erfgoed, tastbare/ ontastbare en specifieke/ generieke erfgoed aspecten. Dit draagt bij aan kennisontwikkeling op het gebied van erfgoedwaardering, -participatie en toekomstige verduurzaming. Daarnaast willen we door het testen van digitale methodes, zowel in het verzamelen van data (met app) als in de verwerking en analyse ervan (data codering en AI methodes), leren over de toepassing en opschalingsmogelijkheden van digitale participatie.
- C. Voor zowel overheden, wetenschap en de brede erfgoedpraktijk, biedt het project inzicht in het proces van co-waarderen. Wat werkt en wat werkt niet? We willen inzicht in zowel de deelnemerskant (wie doet wel/ niet mee, wat is hun drijfveer, welke vraag of techniek werkt goed etc) en in de relevantie en toepassing voor de praktijk (voor welke partij, bij welke ontwikkeling, voor welk doel, op welke schaal zou deze methodiek ingezet moeten worden en welke informatie is dan relevant? Hoe leidt analyse van de data tot bruikbare kennis? Vormen digitale methodes een hulpmiddel of obstakel?) Het einddoel is om te leren welke middelen en werkwijzen de belangen dienen van zowel bewoners als andere gebruikers, gemeentes en wetenschap.

Hoofdvactiviteit

De activiteit om bovenstaande doelen te bereiken is het vormgeven en uitvoeren van participatief onderzoek. Dit zal gebeuren met behulp van een digitale tool (app) in 5 verschillende Nederlandse buurten. Zo wordt inzicht verkregen in het proces van co-waarderen en in de erfgoedwaardering van de buurt door bewoners, andere gebruikers, eigenaars, gemeente etc. Tevens wordt ervaring opgedaan met digitale methodes bij participatieprocessen.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

Het beoogde eindresultaat is meervoudig en relateert aan de drie gestelde doelen:

- A. Het concrete eindresultaat voor de onderzochte buurten is een goed gedocumenteerd overzicht (rapportage/ boek/ website/ waardestelling) van de waardering door de deelnemers aan het project en de betekenis voor Post 65 erfgoed.
- B. De data van het participatief onderzoek in de buurten draagt bij aan lopend onderzoek naar waardering van buurten door de TU Delft. In toevoeging op andere onderzoek leidt dit tot wetenschappelijke publicaties over erfgoedwaardering (waarden en attributen), digitale methodes voor datacollectie en -analyse, participatieve processen en combinaties van voorgaande.
- C. Het proces van co-waarderen met gebruik van digitale tools wordt geëvalueerd in een rapportage en gepresenteerd aan geïnteresseerden uit het erfgoedveld. De ervaringen met de digitale tool (app) worden gedeeld en worden verwerkt in een optimalisering van het digitale platform (app) voor verdere toepassing door andere partijen in de praktijk.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:

- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
- de doelstelling, resultaten of producten.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

In de activiteitenlijst worden de volgende actoren genoemd:

TUD = onderzoekers van de Technische Universiteit Delft, sectie Heritage & Architecture

Partners = medewerkers van afdeling Monumenten en Archeologie gemeente Almere, medewerkers van woningbouwcorporatie Ymere, medewerkers van RCE werkend aan Programma Post 65, n.t.b. betrokkenen bij te onderzoeken buurten.

Het voorstel gaat uit van het onderzoeken van 5 buurten of gebieden. De selectie en uitwerking van casussen is onderdeel van het proces en wordt met de partners afgestemd.

- De gemeente Almere onderzoekt mogelijke bescherming en/ of aanwijzing van de wijk 'Schoolwerf', de eerste buurt van Almere Haven. De resultaten dragen bij aan waardestelling en besluitvorming door gemeente Almere.
- Woningcorporatie Ymere ontwikkelt in de komende jaren renovatieplannen voor twee Post 65 wijken, waarin ze het perspectief van de bewoners willen meenemen. Dit zijn de Lieven de Keystraat in Almere-Buiten en de wijk Overbos in Hoofddorp.
- Vanuit het RCE project 'Post 65 gebieden' worden vanuit de landelijke inventarisatie casussen en samenwerkingspartners aandrazen.

De volgende activiteiten zijn in het project voorzien:

1. Vooronderzoek naar onderzoeksopzet en te onderzoeken wijken
  - Werksessies (2x) waarbij de informatievraag van partners wordt besproken
  - Inventarisatie te onderzoeken buurten, incl. bestaand onderzoek, lopende projecten, erfgoed info, locatiebezoek, inventarisatie participanten en uitvoerbaarheid
  - Uitvoerende partij: TUD i.s.m. partners
  - Duur: jan-feb 2024
  - Resultaat: input voor vragen in app en definitieve selectie van te onderzoeken buurten
2. Inrichten van het digitale platform (app)
  - Vormgeven van de verschillende vragenlijsten voor de buurten, onderwerpen, schaalniveaus, type vraag (locatie/ tekstueel/ foto-upload/ ranking/ etc) en inrichten met bijv weetjes/ info, beeldmateriaal etc
  - Feedback sessies met partners
  - Uitvoerend partij: TUD (aanleveren info event door partners)
  - Duur: feb-mrt 2024
  - Resultaat: werkende digitale enquêtes (# ??) geschikt voor mobiele telefoon
3. Uitzetten van de enquêtes bij participanten
  - Aanschrijven van buurtbewoners, winkeliers, corporaties, gemeentemedewerkers etc. delen van weblink, QR-code ter plaatse. Contact via wijkregisseurs en gebiedsmanagers
  - Uitvoerende partij: partners via hun netwerk
  - Duur: april
  - Resultaat: activatie van participanten
4. Uitvoeren van het participatief waarden met de app
  - Participanten vullen de enquête in al wandelend door hun buurt met mobiele telefoon. Indien nodig alternatieve vormen of hulp organiseren.
  - Uitvoerende partij: participanten (eventueel geholpen door TU Delft/ gemeentemedewerker)
  - Duur: april-mei 2024
  - Resultaat: compleet ingevulde enquêtes (hoeveel per wijk is ons doel?)
5. Analyse van de antwoorden (data) uit de enquêtes
  - Verwerken van data en analyse met behulp van coding software (AI-supported), op basis van erfgoedtheorie
  - Uitvoerende partij: TU Delft
  - Duur: juni-aug 2024
  - Resultaat: overzicht van genoemde attributen (kenmerken), classificatie en groepering, verschillen en overeenkomsten tussen groepen en verschillende buurten etc

6. Uitwerken en bespreken van resultaten
  - Overzicht van resultaten, waardering attributen en proces, (per casus en over-all) in woord en beeld
  - Werksessie met partners (2x) bespreken resultaten en concluderen
  - Uitvoerende partij: TU Delft i.s.m. partners
  - Duur: aug-okt 2024
  - Eindresultaat: overzicht van waardering (positief en negatief) per buurt
7. Rapportage van resultaten
  - Opstellen en vormgeven van rapportage/ boek/ website van waardering per buurt en verslag van participatieproces (handleiding do's and dont's)
  - Uitvoerende partij: TU Delft
  - Duur: okt-dec 2024
  - Eindresultaat: mooie rapportages (vorm n.t.b)
8. Delen en presenteren van de resultaten
  - Delen van de resultaten met participanten, wetenschappers en brede erfgoedveld
  - Optimalisatie van het digitale platform (app) voor verdere praktijktoepassing
  - Uitvoerende partij: TU Delft i.s.m. partners
  - Duur: dec-mrt 2025
  - Eindresultaat: zie vraag 3, beoogd eindresultaat.

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.
Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

De activiteitenlijst hierboven geeft een indicatie van de doorlooptijd. Hierbij gaan we uit van beschikbaarheid van middelen en mensen in startend in januari 2024.
Zie gedetailleerde planning in de bijlage.

In de Uitvoeringsagenda Faro – deel I is door het erfgoedveld opgetekend wat de betekenis is van het Verdrag van Faro voor de Nederlandse erfgoedzorg en hoe het daar invulling aan wil geven. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet uw initiatief bijdragen aan de implementatie van het Verdrag van Faro in het functioneren van de Nederlandse erfgoedzorg. De mate waarin uw initiatief hieraan voldoet wordt meegenomen in de beoordeling. Daarover gaan de volgende vijf vragen.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?
- Participatie in de volle breedte
  - Open houding voor andere erfgoedopvattingen
  - Erfgoed midden in de samenleving

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

Open houding voor andere erfgoedopvattingen

Het project onderzoekt alledaags erfgoed (woonbuurten), relatief jong erfgoed (Post 65) en vooralsnog zonder formele erfgoedstatus. Door deze buurten wel als erfgoed te waarderen wordt gezocht naar nieuw en breed perspectief op erfgoed. Het betrekken van diverse groepen, waarin iedereen wordt beschouwd als 'erfgoed professional' vergroot de variatie aan erfgoedopvattingen en leidt potentieel tot een alternatieve definitie van erfgoed. Conform het Faro gedachtegoed is dit een manier om de verbinding en eigenaarschap van burgers met 'hun' erfgoed te versterken.

Erfgoed midden in de samenleving

Het onderzoeken van de brede waardering van buurten heeft niet als doel om dit te bevriezen, maar dient juist als input voor toekomstige ontwikkeling. Waardering wordt uitdrukkelijk positief en negatief bedoeld. In de benodigde verduurzaming van de gebouwde omgeving kunnen die waarderingen richting geven aan de oplossing. Dit kan direct, in het geval van een aanstaande gebiedsontwikkeling of renovatie, of indirect door het vastleggen van kwaliteiten in de Omgevingsvisie.

8. Aan welke thema(s) en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief bij? (er zijn meerdere thema's mogelijk)

- Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein
- Democratische vernieuwing
- Dynamische leefomgeving
- Waarderen van erfgoed
- Meerstemmigheid
- Oral History
- Digitaal erfgoed
- Archieven
- Archeologie
- Caribisch Nederland
- Internationaal
- Erfgoedbewustzijn en educatie
- Ondersteuning erfgoedparticipatie
- Opleidingen
- Werkwijzen en wegwijzen
- Financiering erfgoedinitiatieven

9. Omschrijf voor de door u geselecteerde thema's hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

Democratische vernieuwing

Het ontwikkelen van instrumenten en processen waarin overheden, burgers en erfgoedprofessionals samen werken aan waardering en het vastleggen in beleid is (een kans voor) democratische vernieuwing op gemeentelijk niveau. De digitale tool heeft de potentie om veel mensen te bereiken en 'authentieke' meningen te verwerven, zonder invloed van groep of organiserende partij. Het samenbrengen van diverse perspectieven doet recht aan burgers, verkleint de kloof tussen burger en overheid en vergroot gelijkwaardigheid en draagvlak voor veranderingen.

Dynamische leefomgeving

Het co-waarderen in dit project draagt in zijn eindproduct bij aan de Omgevingsvisie en in zijn proces aan de participatie-verplichting van de Omgevingswet. (zie ook vraag 3 'erfgoed midden in de samenleving')

Waardering van erfgoed

Diverse bewoners, andere gebruikers en professioneel betrokkenen worden allen gelijkwaardig bevraagd om hun waardering van de buurten. Uit eerder onderzoek weten we dat er verschillen bestaan in wat betekenisvol is voor mensen uit verschillende groepen, om welke schaal en waarom. Enerzijds beoogt dit onderzoek die waardering concreet te kunnen ophalen zodat deze afgewogen, bediscussieerd en in beleid opgenomen kan worden (aanwijzing en bescherming/ omgevingsvisie/ gebiedsontwikkeling of renovatie). Anderzijds vergroot het ook het inzicht in overeenkomsten en verschillen in waardering van erfgoed, tussen groepen en individuen. Als laatste kunnen de ervaringen en inzichten uit dit project bijdragen aan algemene toepassing van instrumenten en processen van co-waarderen.

Meerstemmigheid

De specifieke erfgoedwaardering door verschillende culturen, gender etc is geen primaire doelstelling van het project. Echter, door meer burgers en andere gebruikers van de buurten in waardering te betrekken wordt wel beoogd om tot een betere 'afspiegeling van de maatschappij' te komen in erfgoedwaardering.

10. Omschrijf op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg. Denk bijvoorbeeld aan bewustwording van een veranderopgave, systeemaanpassing, schaa sprong, nieuwe coalities, verdieping op een thema, instrumentatie van een thema met werkwijzen of methodieken, of de verkenning van nieuwe mogelijkheden binnen een thema.

Participatie is een breed gedeelde ambitie bij veel erfgoedpartijen en overheden en zelfs een verplichting voor bijv. de Omgevingwet. Echter, de toepassing en integratie in beleid en besluitvormingsprocessen is nog geen standaardpraktijk. Ook is het nog een uitdaging om een brede afvaardiging van stakeholders te betrekken, die verder gaat dan de inloopavond of rondetafelgesprek.

Dit project ontwikkelt en onderzoekt instrumenten en processen voor co-waarderen met digitale middelen waardoor in potentie een grote groep participanten kan worden bereikt en daardoor breed draagvlak. Daarnaast wordt door het samenwerken met verschillende partijen, ieder met een andere bestemming voor participatie-resultaten, onderzocht hoe digitale participatie geïntegreerd kan worden in werkwijzen en systemen t.b.v. verschillende doeleinden.

Bij de beoordeling van uw initiatief wordt ook gekeken naar de aansluiting van uw initiatief bij de ambities van anderen en bij vraagstukken in de samenleving en de inzet van vrijwilligers. Daarover gaan de volgende drie vragen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken. Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transities in de leefomgeving.

Het project draagt bij aan democratisering van processen in de bestaande gebouwde omgeving. Dit zorgt voor groter draagvlak bij veranderingen. Door te weten wat de waardering en belangen van verschillende groepen te kennen, kan dit ofwel worden meegenomen in toekomstige plannen, ofwel uitgelegd/ gecompenseerd. Dit kan bijdragen aan het tegengaan van 'niet gehoord worden', onbegrip en polarisatie. Door integratie van de mening van burgers in bijv. omgevingsvisie bepalen ze mee in het beleid. Toekomstige veranderingen kunnen een renovatie of gebiedsontwikkeling zijn (Ymere), de aanwijzing van waardevolle gebieden (RCE) of de aanwijzing als monument en bescherming van een woonbuurt (Almere). Zo zal gemeente Almere in de aankomende jaren bewoners actief betrekken bij het inventariseren en waarderen van cultureel erfgoed t.b.v. selectie en aanwijzing tot monumenten. Hierbij maken ze een integrale afweging, in lijn met de Omgevingswet, waarbij de meerstemmige waardering van het erfgoed expliciet wordt gemaakt.

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van andere belanghebbenden.

- Initiatiefnemer en leidende partij is TU Delft
- MSc studenten van TU Delft werken mee aan activiteiten in stap 2, 4 en 5 (aansluiting met vakken en timing is nader uit te werken)
- De RCE werkt vanuit het programma Post 65 mee aan activiteiten in stap 1, 3, 6 en 8.
- Gemeente Almere en woningcorporatie Ymere werken mee aan activiteiten in stap 1, 3, 4, 6, en eventueel stap 3.
- Partners stellen hun processen en mensen beschikbaar en zijn tegelijkertijd de directe gebruiker van de concrete resultaten
- Buurtbewoners, werkers, bezoekers, eigenaars (bijv. corporatiemedewerkers), gemeentemedewerkers etc. werken mee als participant in het onderzoek.

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

De participanten (zij die deelnemen aan de digitale enquêtes in hun buurt) kunnen beschouwd worden als vrijwilligers. De deelname van participanten aan het project is essentieel. Immers, zonder hun medewerking is er geen data, geen onderzoek, geen project, niks om van te leren. Dit weerspiegelt, volgens de aanvragers, de deel participatie van burgers die ook essentieel is in de waardering van erfgoed en hun bijdrage aan ontwikkelingen in de gebouwde omgeving.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling.

Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen.

Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld. *Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc.* De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.

Kennisontwikkeling en kennisdeling vinden voor een deel plaats binnen het project.

- Door de samenwerking van wetenschap (TU Delft) met lokale en landelijke overheid (gemeente Almere en Post 65 RCE) en vastgoedeigenaar (woningbouwcorporatie Ymere) wordt het co-waarderen door een digitaal participatieproces vanuit verschillende perspectieven en belangen bekeken. Hierdoor worden overeenkomsten en verschillen duidelijk en leren we van elkaar.
- Stakeholders zoals bewoners, eigenaars, professionals werken als participant mee aan het project. Hiermee beogen we (naast informatie over hun mening) burgers te betrekken in het denken over erfgoed en een nieuw perspectief op erfgoed in de eigen 'alledaagse' omgeving. Kennisontwikkeling en -deling is hier wederkerig.
- Door het betrekken van studenten van de TU Delft levert het project ook kennisontwikkeling bij de nieuwe generatie professionals in de gebouwde omgeving

Voor het bredere erfgoedveld, buiten de directe samenwerking in het project, is het delen van opgedane ervaring en kennis gericht op de mogelijke verdere toepassing van ontwikkelde inzichten, tools en processen. Dit vindt voornamelijk plaats aan het eind van het proces (zie activiteiten stap 8).

- Kennisdeling van de resultaten per onderzochte buurt worden met de lokale gemeenschap gedeeld door publicatie/ expositie/ website. Hierdoor worden ook burgers die niet hebben geparticipeerd geïnformeerd over erfgoed en waardering van hun buurt.
- Het delen van ervaringen met co-waarderen en digitale participatie met erfgoedpartijen, overheden en andere partijen beoogt kennisdeling bij professionals in erfgoedveld. De precieze vorm wordt in de loop van het project bepaald, maar kan bestaan uit presentatie en discussies met Faro-netwerk, nadere (Post 65) gemeentes zoals de groeikernen kenniskring, corporatie netwerk Aedes etc.
- Kennisdeling van onderzoeksresultaten met de wetenschap gebeurt via collegiaal overleg, presentaties op congressen en wetenschappelijke artikelen. Zo dragen de resultaten van dit onderzoek bij aan (toekomstige) kennisontwikkeling binnen de sectie Heritage & Architecture en daarbuiten.
- Op basis van de ervaringen binnen het project met de digitale tool (app) wordt een optimalisatie van het digitale platform gemaakt (zie stap 8). Het is de bedoeling deze bruikbaar en beschikbaar te maken voor bredere toepassing.

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage). Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is.

- De activiteiten uitgevoerd door meewerkende partners (in activiteiten 1, 3, 6 en 8) worden beschouwd als cofinanciering. Hun personeelskosten worden gekapitaliseerd als in-kind/ in-natura cofinanciering.
- Het meewerken van studenten (in activiteiten 2, 4 en 5) kan beschouwd worden als eigen bijdrage van de TU Delft. Dit is niet in uren uitgedrukt in de begroting omdat de onderwijstijd moeilijk op te splitsen is in bijdrage aan project en het bereiken van leerdoelen.

Zie begroting in de bijlage.

Ingevuld door:

Datum: 20 September 2023